

Büyükşehir Belediye Sınırlarındaki Yasal Değişiklik Sonrası, Yerel Yönetimler, Orman, Çevre ve Şehircilik Mevzuatlarına Göre, "Meskun Mahal" ve Avlak Bölgelerin Belirlenmesinde Ortaya Çıkan Sorunlar ve Bu Sorunlara İlişkin Öneriler

Yrd.Doç.Dr. Ahmet FİDAN

Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi
Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı
ahmet@ahmetfidan.com

ÖZET:

İnsan topluluklarının yaşamakta olduğu yerler tarih boyunca farklı isimlerle anılmıştır. Bu kavramlar kent bilimi, yerel yönetimler, sosyoloji (toplum bilim) beşeri coğrafya, antropoloji arkeoloji gibi kimi disiplinlerde doğrudan veya dolaylı olarak çerçevesi çizilmiş kavramlardır. Bu çerçevede öncelikle "meskun mahal" kapsamında kavramsal terminolojiyi en kısa şekilde ortaya koymak gerek.

Kent bilimi ve yerel yönetimler anlamında insanların toplu olarak yaşamakta oldukları yerlere, Türkçe dili kapsamında en küçükten en büyüğe doğru sıralayacak olursak, konut / mesken, mezra / köy, kasaba, (eski idari yapımızda) bucak, ilçe, il olarak sıralanırken, toplu yaşanan bölgelerin yönetimi kapsamında ise, bunları köy, belde, belediye, il özel idaresi, büyükşehir (ana kent) belediyesi, (metropolis), dünya literatürü açısından ise, megapolis, ekümenopolis kavramlarının kullanılmakta olduğunu görürüz. İşte bu kavramsallardan hareketle, en küçük yerleşim yeri olan konut (mesken) den (şu an için) en büyük yerleşim yeri olan megapole kadar bütün bu yerleşim yerlerine meskun mahal gözüyle bakabiliriz. Geniş toplu yerleşim alanı olarak bu coğrafyalara, kent, şehir, medinah, city, urban, komün urbanized terrain gibi genel isimlendirmelerin yapıldığını söyleyebiliriz.

Çalışmamızda bir literatür incelemesi ve literatürden örnekler verilerek önce meskun mahal kavramı irdelenecek olup, daha sonra yerel yönetim orman ve su işleri yönetimleri (başkanlıkları / bakanlıkları) nezdinde etimolojide ve ıstılahta tanım ve fonksiyon arayışlarına gidilecektir.

Anahtar Kelimeler:

meskun mahal, meskun mahal nedir, iskan alanı, kent, şehir, yerel yönetim, av, avlak bölge, av alanları, avcılık, kamusal alan, mekan, belediye

Title of Article:

Problems Arising in The Determination of The Residential Areas and Hunting Free Regions According to Local Administrations, Forest, Environment and Urbanism Legislation After The Change In The Metropolitan Municipal Area

GİRİŞ:

Toplu yaşamın ortaya çıkmasıyla, yaşam sınırlarının bireyler için tanımlanması konusundaki egemenlik mücadelesi hemen hemen eş zamanlı olmuştur. Aslında bu egemenlik mücadelesi, sadece insanlarda değil, hayvan topluluklarında ve hatta bitki topluluklarında bile kendini göstermektedir. Hayvan ve bitki topluluklarında egemenliğin alanını fiziksel olarak güçlü veya dominant karakter alırken, insan topluluklarının egemenlik sınırlarının çizilmesinde önceleri fiziksel güç önem taşırken, daha sonra bu ekonomik güce ve diğer güç determinantlarına dayanmaya başlamıştır. 21. YY. dan sonra ise, GÜÇLÜYE göre bir egemenlik tanımı yerine HAKLIYA göre bir egemenlik tanımına ulaşabilmek için **hukukun üstünlüğü ilkesi ortaya konulmuş ve temelini objektif hukuk kuralları oluşturan bu kurallara göre egemenlik sınırlarının çizildiği bir düzen “medeniyet standardı” olarak yerleştirilmeye çalışılmıştır.** Her ne kadar medeniyet standardı olarak hukukun üstünlüğü görülse de günümüzde bile insanlar arasında egemenlik mücadelesinde çoğu zaman gerçeklik, güçlüden yana kaymaktadır. Hukuk sistemi de bu yalpalamalara karşı varlığını / gücünü ispat etmeye çalışmaktadır.

Meskun mahal sınırları ve avlak bölge başlığını işleyebilmek için egemenlik olgusunu değerlendirebilmek gerekecektir. Zira bir bireyin sağlıklı ve güvenli bir şekilde hayatta kalabilmesi için ona çizilen alan ile başka bir bireyin HOBİ veya EĞLENCE ÖZGÜRLÜĞÜ'nün sınırlarının son derece dikkatli çizilmesi gerekmektedir.

“Meskun mahal” kavramı, imar hukuku, yerel yönetimler ve kent bilimi disiplini içinde sınırları belirlenmiş belli bir coğrafi bölge olarak algılansa da, bu coğrafi bölgelerin fevkalade az yoğun coğrafyaya dağıldığında anlamını yitirmektedir. Bu durumda **“meskun mahal” kavramına, sınırları çizilmiş bir alan olarak bakmak yerine en dar alana indirilip sürekli olarak oturulan, yaşam sürdürülen bölge olarak tanımlamak daha doğru olacaktır.** Bu kapsamda tanımın başlangıcını mesken veya konut, mağara, çadır vb. birel kapalı yaşam mekanına indirgeme zorunluluğu bulunmaktadır.

Böylece Orman ve Su İşleri Bakanlığı kapsamında ele alınan **Kara Avcılığı Kanunu** ve **Av Turizmi Yönetmeliği** kapsamında **“Avlak Bölge”**nin belirlenmesindeki hususlara ve sorunlara değinilecektir.

Çalışmamız, tamamıyla literatür taraması, mevzuat araştırması ve bu alandaki cârî olan mevzuatın yetersiz kaldığı boşlukların doldurulabilmesine ilişkin önerilerden oluşan bir kapsama sahiptir. Bu noktada, yer yer yerel yönetim / belediye mevzuatına atıfta bulunulurken, yer yer polis vazife ve yetki kanunu ve “Av ve Yaban Hayvanlarının ve Yaşam Alanlarının Korunması, Zararlılarıyla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Avlakların Kuruluşu, Yönetimi Ve Denetimi Esas Ve Usulleri İle İlgili Yönetmelik, 2003 tarihli ve 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanununa¹ atıfta bulunularak avcılarının hobi ve eğlenme kısmen beslenme özgürlükleriyle meskun mahalde bulunan bireylerin güvenli hayatta kalabilme özgürlüğü ve yaban hayvanlarının neslinin korunmasına ilişkin standartlar için sürdürülebilir orta yol önerisinde bulunulacaktır. Çalışmamızın tüm ilgililere ve bilin insanlarına hayırlar getirmesini ümit ederiz.

1. Yerleşim Yeri (Meskun Mahal) Kavramının Hukuksal, Kültürel ve Filolojik Açından İncelenmesi

İnsanların toplu olarak yaşamakta oldukları yerleri, Türkçe dili kapsamında en küçükten en büyüğe doğru sıralayacak olursak, konut / mesken, mezra / köy, kasaba, (eski idari yapımızda) bucak, ilçe, il olarak sıralanırken, toplu yaşanan bölgelerin yönetimi kapsamında ise, bunları köy, belde, belediye, il özel idaresi, büyükşehir (ana kent) belediyesi, (metropolis), dünya

¹ Orman ve Su İşleri Bakanlığı Web Sitesi;

http://www2.ormansu.gov.tr/osb/Libraries/Dok%C3%BCmanlar/4915_say%C4%B1%C4%B1_Kara_Avc%C4%B1%C4%B1%C4%9F%C4%B1_Kanunu_2.sflb.ashxz (Erişim Tarihi: 10/01/2017)

literatürü açısından ise, megapolis, ekümenopolis kavramlarının kullanılmakta olduğunu görürüz. Bu kavramsallardan hareketle, en küçük yerleşim yeri olan konut (mesken) den (şu an için) en büyük yerleşim yeri olan megapole kadar bütün bu yerleşim yerlerine meskun mahal gözüyle bakabiliriz. Geniş toplu yerleşim alanı olarak bu coğrafyalara, kent, şehir, medinah, city, “urban”, “komün”, “residential area”, “urbanized terrain” gibi genel isimlendirmelerin yapıldığını söyleyebiliriz. İngilizcede “mahal” kavramına karşılık kullanılan kavram, “terrain” dir. Bu da etimolojik olarak, toprak kelimesinden türetilen arazi, saha, mıntıka anlamlarına gelmektedir. Bu doğrultuda meskun olmayan yerler için de “unurbanized terrain” ifadesi kullanılmaktadır. Burada diğer dünya ülkelerinde un urbanized terrain kapsamında işlenen suçlar veya avlanma bölgelerinde sınırlar nasıl belirlenmekte, bu kapsam, konunun bir yüksek lisans veya doktora tezi konusuna kadar taşınabileceğini ortaya koyar.

Ne var ki, “meskun mahal” kavramı, imar hukuku, yerel yönetimler ve kent bilimi disiplini içinde sınırları belirlenmiş belli bir coğrafi bölge olarak algılansa da, bu coğrafi bölgelerin fevkalade az yoğun coğrafyaya dağıldığında “meskun mahal kavramı anlamını yitirmektedir. **Bu durumda “meskun mahal” kavramına, sınırları çizilmiş bir alan olarak bakmak yerine en dar alana indirilip sürekli olarak oturulan, yaşam sürdürülen bölge olarak tanımlamak daha doğru olacaktır. Bu kapsamda tanımın başlangıcını mesken veya konut, mağara, çadır vb. birel kapalı yaşam mekanına indirgeme zorunluluğu bulunmaktadır.**

Bu kapsamda yeri gelmişken, 3194 sayılı Türk İmar Kanunu’na göre iskan ve yapı kavramlarına ilişkin tanımlara da değinmek gerek. 3194 sayılı yasanın 5. Maddesindeki tanımlar bölümünde iskan ve meskene (konuta) getirilen tanımlar şöyledir:²

Yerleşme Alanı; *imar planı sınırı içindeki yerleşik ve gelişme alanlarının tümüdür.*

Yapı; *karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir.*

Bina; *kendi başına kullanılabilen, üstü örtülü ve insanların içine girebilecekleri ve insanların oturma, çalışma, eğlenme veya dinlenmelerine veya ibadet etmelerine yarayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan yapılardır.*

² 3194 Sayılı İmar Kanunu, <http://www.csb.gov.tr/db/meslekihizmetler/editordosya/kanun.pdf> (Erişim Tarihi: 01/01/2017)

Müccavir Alan; imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır.³

Bu tanımlardan yola çıkarak, “bina” kavramını, eski dilde “mesken” olarak çevirdiğimizde, “meskun mahal” olarak kentsel alanı algılamayıp, birel de olsa üstü örtülü yaşam sürdürülen alan olarak tanım yapmak isabetli olacaktır.

Şunu özellikle konunun başında belirtmeliyiz ki, “meskun mahal” (yerleşim yeri) kavramı, kent, şehir, belediye gibi kavramlar ile çok az örtüşmektedir. Zira, bu kavramları geniş anlamda yorumlayabilirken, meskun mahal kavramını mikro boyutta ele alma zorunluluğumuz bulunmaktadır. Özellikle avlak bölge açısından durumu ele aldığımızda belediye veya şehir merkezleri dışında olup, adına köy veya kasaba dediğimiz yerleşim yerleri ve hatta Karadeniz Bölgesinde olduğu gibi çok çok az yoğun yerleşim alanlarında av sahalarının daraltılması soruncunu doğuracak bir durumla karşı karşıya kalırız.

Özet kısmında da kısaca değindiğimiz gibi, kent şehir veya city gibi terminolojilerle kullanılan alanları, toplu yerleşim alanı tanımında toplayabiliriz. İşte tam da bu noktada, ortak terminolojik adlandırmayla “toplu iskan alanları” ifadesini kullanırsak, “meskun mahal” kavramını “iskan alanı” olarak çevirdiğimizde aradaki farkı rahatlıkla çıkarabilmemiz mümkündür. **O halde şu durumda, ister imar sınırı içinde olsun ister imar sınırı dışında olsun, belediye, kent, kasaba hatta köy merkezlerini toplu iskan alanı “toplu meskun mahal” kavramıyla ifade ederken, bu alanların dışında Karadeniz bölgesinde olduğu gibi, dağın başındaki bir ev ve çevresine de “meskun mahal” tabirini kullanırız.** Meskun mahal kavramı hukuk terminolojisine yerleşmiş olsa da, toplu meskun mahal, Türk hukuk terminolojisine yerleşmiş olduğunu söyleyemeyiz. Şu durumda, dağın başında evinin balkonunda oturan insanın bir avcı kurşunuyla hayatını kaybetmesi durumunda failin alacağı ceza ile toplu meskun alanda balkonunda oturan kişinin bir ateşli silahla kazaen ölmesinde failin alacağı ceza farklı olacaktır. Bu konuda pek tabi ki toplu iskan alanında ateşli silahın kullanımının cezası fazla olacaktır ama meskun saha veya toplu meskun saha ayrımı yapılmadığından, faile uygulanacak ceza, ölçütün 500 metre olarak konulmasıyla önemli ölçüde yerine oturmaktadır. Lakin, dağın başındaki bir konut merkez alınarak 500 metrelik bir yarıçap çizildiğinde, Karadeniz bölgesi için avlak

³ Bu alanlar, (müccavir alanlar) belediye sınırlarıyla örtüşebildiği gibi, belediye sınırlarının dışına da çıkabilmekteydi. Ancak dünyada olduğu gibi Türkiye’de de aşırı kentleşme nedeniyle özellikle de ilgili yerlerin Büyükşehir statüsüne kavuşmasıyla yavaş yavaş metrukkiye uğrayan bir kavramdır.

bögenin bu mantığa göre son derece dar bir alanı kalacaktır. (Resim 1) Bu konu, hukukçuların, avcılarının, stk larının, kolluk birimlerinin, yerel yönetim temsilcilerinin bulunduğu bir çalıştayla nihai duruma kavuşturulabilir.

Resim 1: Karadeniz'in Dağınık Meskun Mahal Olgusu

Kavramın en çok kullanıldığı mevzuatın başında ateşli silahların kullanımı, karayolu trafik kanunu,⁴ ve Türk Ceza Kanunu'nun 170/c bendine ilişkin cezai hükmün uygulanması en çok ta, **2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu**⁵ gelmektedir.

⁴ TBMM Mevzuat http://mevzuat.meb.gov.tr/html/18195_2918.html (Erişim tarihi: 10/01/2017)

⁵ Orman ve Su İşleri Bakanlığı Mevzuat Arşivi:

http://www2.ormansu.gov.tr/osb/Libraries/Dok%C3%BCmanlar/4915_say%C4%B1%C4%B1_Kara_Avc%C4%B1%C4%B1%C4%9F%C4%B1_Kanunu_2.sflb.ashx (erişim tarihi: 15/01/2017)

2. Büyükşehir Belediye Mevzuatındaki Değişiklik Sonrası Meskun Mahal Kavramı

5216 sayılı Büyükşehir belediyesi kanununa son 13+1 ilin daha eklenmesiyle ortaya çıkan değişiklik sonrası, kanunda belirtilen “belediye sınırı” ve/veya “mücavir alan” sınırı anlamını yitirip ilin idari sınırının bütünü olarak tanımlanmasından sonra, daha önceki kırsal bölgelere ilişkin bir dizi başkaca sorunlar doğmuştur.⁶ Bilindiği gibi, yeni düzenleme, 12/11/2012 tarihli 6360 sayılı kanunun 1. Maddesinin 1 ve 2. bendlerinde getirilmiş ve buna göre; **“yeni kurulan büyükşehir belediyeleri ile Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumluluk alanları il mülki sınırlara genişletilmiştir.”**⁷

İlgili bölgelere alt yapı hizmetlerinin götürülmesinden vergi oranlarını belirlenmesine, kalkınma teşviklerinin hesaplanmasına avlak bölgelerin sınırlarının çizilmesine kadar önemli ölçüde tartışma götüren yeni sorunlar doğmuştur. Bu sorunlar ilerleyen zaman dilimlerinde artan oranlı olarak devam edecektir. Çünkü 1960 lı yıllarda başlayan kırdan ana kentlere göç 2000 li yıllarda yavaş yavaş azalmış hatta 2000 den sonra tersine asimetrik bir göç hareketi başlamıştır. Asimetrik göç hareketiyle kentten gelen özellikle emekliler, kırdaki (köydeki) eski arazisine imkanları ölçüsünde dubleks hatta tripleks villa türü yapılar yapmakta ve bu Türkiye'nin kentsel örgüsünü daha da dağınık hale getirmektedir.⁸

Bu bilgiler ışığında avlak bölgeler zaman içinde gittikçe daralacaktır, hatta daralmak zorundadır. Avlak bölgelere ilişkin trend özel avlanma bölgeleri şeklindedir. Doğrusu da budur.

Kent Akademisi

⁶ FİDAN Ahmet, (2014) “Kentsel Alan Tanımında Yeni Eğilimler ve Küreselleşme Bağlamında Türkiye’de Kurulacak 13 Yeni Büyükşehir Belediyesinin Kent Sınırı Kapsamında Değerlendirilmesi” Kent Akademisi Dergisi, Cilt 5, Sayı, 3, 2014, sayfa, 81-83, <http://www.kentakademisi.com/wp-content/uploads/2012/09/Kent-Akademisi-Ahmet-Fidan-Kentsel-Alan-Taniminda-Yeni-Egilimler-ve-Kuresellesme-Baglaminda.pdf>

⁷ TÜRK BELEDİYESİLERİ DERNEĞİ, (2014) 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna İlişkin Rehber Türk Belediyecilik Derneği Yayınları, s, 4, 6360 Sayılı Büyükşehir Torba Kanunu, http://www.tbb.gov.tr/storage/userfiles/rehber_ve_bilgi_notlari/6360_torba_personel_rehber.pdf

⁸ FİDAN Ahmet; (2012) “Uydu Kent, Saçaklanma Kentleşmede Bölgesel Eğilimler ve Köy Kent Açılımı: Tersine Göç Sürecinde Asimetrik Göç kaygısı Üzerine”, Kent Akademisi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 5, Sayı, 4, sayfa, 149-150.

3. Meskun Mahal ve Avlak Bölge Çatışmasında / Çakışmasında Büyükşehir Mevzuatı ve Belediye Mevzuatı Açısından Durum

2003 tarihli ve 4913 sayılı Kara avcılığı Kanununa göre avlak bölgelere ilişkin 2. Maddenin 6, 7, 8 ve 9 bendlerinde şu tanımlar getirilmiştir:⁹

Avlak: Av ve yaban hayvanlarının doğal olarak yaşadıkları veya sonradan salındıkları sahalardır.

Özel avlak: Bir bütün teşkil eden özel mülkiyetteki tapulu arazilerden, Bakanlığın avlaklar için tespit ettiği ve tanımladığı şartlara uygun olan yerler

Devlet avlağı: Devlet ormanları, toprak muhafaza ve ağaçlandırma sahaları ve benzeri yerlerle Devlet tarım işletmeleri, baraj gölleri ve emniyet sahalalarında, ilgili kuruluşun muvafakatı alınarak Bakanlıkça avlak olarak ayrılan yerler.

Genel avlak: Özel ve Devlet avlakları dışında kalan bütün av sahaları ile göl, lagün, bataklık ve sazlık gibi sahaları, Türkiye’de avlak bölgelerin yönetimi ve işletmeciliği kavramları tam olarak oturmamıştır.¹⁰

Tanımlar böyle olsa da, bu avlak alanlarının sınırları konusunda bir ayrıntıya girilmemiş olup, buna ilişkin belediye, imar kanununu ilgili maddelerine zımnen atıfta bulunulmuştur. Oysa ki bu kanunun tanımlar bölümünde geçen Avlak tanımının sınırları belirlenmiş olarak yeniden yapılması için gereğidir.

Türkiye’de avcılık, 2003 tarihli 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesinde yapılmaktadır. Kanunda yerleşik uygulamalar ve yasakların yanı sıra her yıl toplanarak gerekli kararları alacak yetkiye sahip Merkez Av Komisyonu mevcuttur.¹¹ Merkez Av Komisyonu yasadan aldığı yetki ile her yıl Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesinde toplanarak gelecek av sezonu için belirleyici kararları alır. Bu kararların alınmasında Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Atıcılık ve Avcılık Federasyonu önemli bir rol oynamaktadır.

⁹ Milli Parklar Genel Müdürlüğü İnternet Sitesi, Kara Avcılığı Kanunu,

<http://www.milliparklar.gov.tr/yabanhayati/mevzuat/4915%20KAK.pdf> (Erişim Tarihi: 12/01/2017)

¹⁰ ŞAFAK İsmail, (2006) “Ege Bölgesinde Av Ve Yaban Hayatı Yönetimindeki Sorunlar Ve Çözüm Önerileri”, 1. Uluslararası Odun Dışı Orman Ürünleri Sempozyumu (1-4 Kasım 2006), KTU Orman Fakültesi, s, 69, Trabzon.

¹¹ KÜÇÜKOSMANOĞLU, A., & Arslangündoğdu, Z. (2009). Türkiye’de Avcılığın Geleceği. ACTA TURCICA (Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi). s, 5

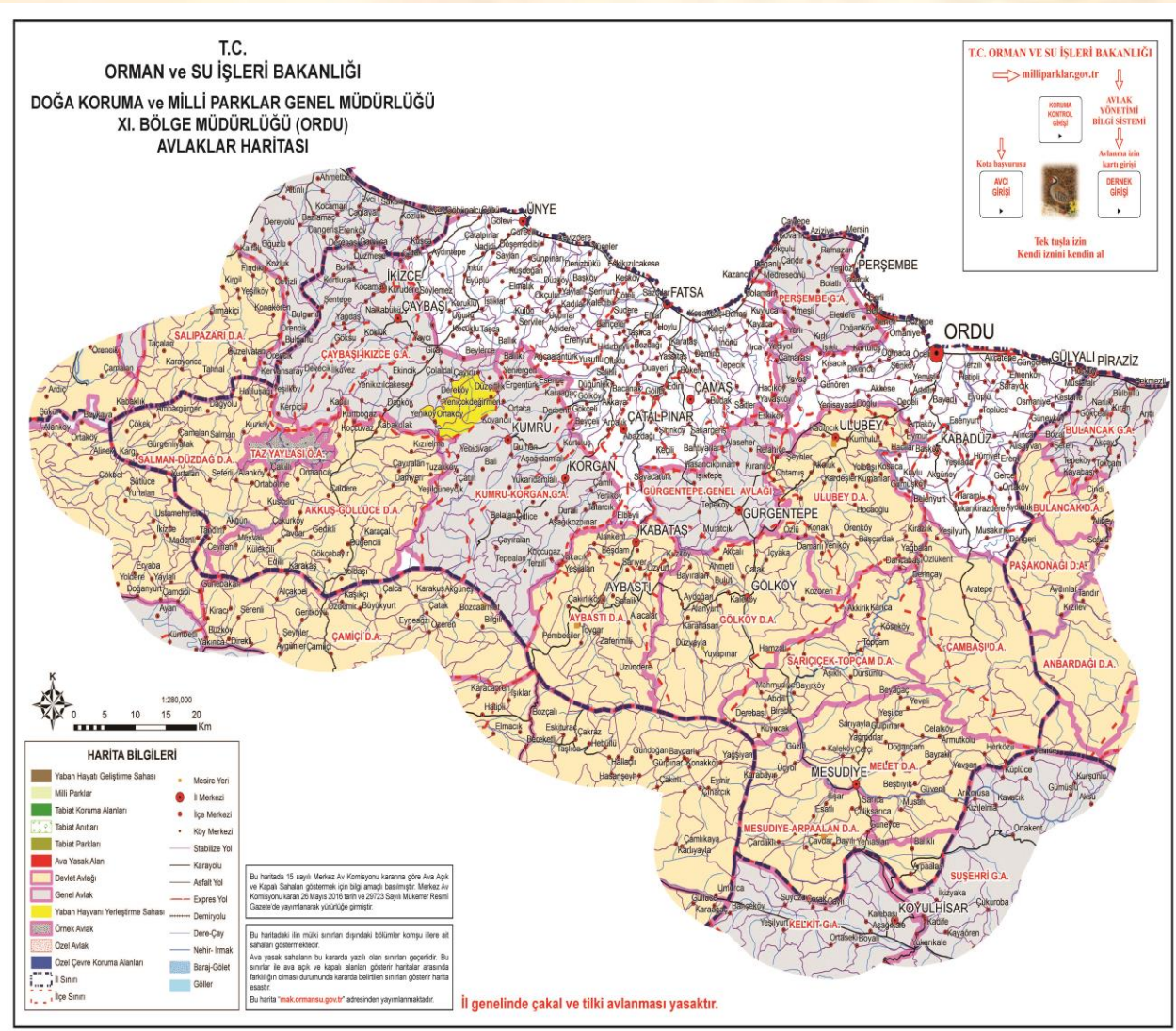
Ülkemizde yaban hayvanları Çevre ve Orman Bakanlığınca ve Merkez Av Komisyonunca koruma altına alınmaktadır. Koruma altına alınan av ve yaban hayvanlarını avlamak, ölü ya da canlı bulundurmak ve nakletmek yasaktır.

Türkiye’de avcılık faaliyeti Türkiye’de avlanılmasına izin verilen yaban hayvanları türlerine ve avlanma sürelerine göre bulunduğu coğrafi bölgede alt bölümlere ayrılmaktadır. Bu bölümler öncelikle kuşlar ve memeliler olmak üzere iki ana grupta değerlendirilir. Kuşlar kendi içerisinde dört alt gruba ve memeliler ise iki alt gruba ayrıldıktan sonra coğrafi bölgelerine göre avlanma süreleri belirlenmiştir. Adı geçen bu hayvanlar, periyotlar halinde ağustos ortası- şubat sonuna kadar değişen sürelerde avlatılmaktadır.

Durum böyle olsa da, hangi av hayvanı için olursa olsun, avlak bölgelerin belirlenmesine altlık teşkil edecek ilçe ve il av komisyonları öteden beri sürdürülen MAK kararlarını skolastik bir bakışla uygulamakta, bu komisyonlarda bakış açısı, çoğunlukla “avcı” gözüyle gözlemlenmekte bu çalışmalarda mülki idare önemli ölçüde gözlemci olarak bulunmaktadır. Avcılık faaliyetlerine ilişkin il ve ilçelerde bulunan çevreci sivil toplum kuruluşlarının bu komisyonlardaki etkinliği oldukça sınırlı olmaktadır. Avlak sınırlarının belirlenmesinde bakanlığa taşradan yeterli olgunlukta bilgi, belge ve doküman gittiğini söyleyemeyiz.

Kent Akademisi

Şekil: 1 Ordu İli Avlak Bölge Haritası

SONUÇ VE ÖNERİLER:

Büyükşehir Yasasındaki yeni değişikliklerle, büyükşehirlerde özellikle belediye sınırının il idari sınırı olmasıyla bölgelere alt yapı hizmetlerinin götürülmesinden vergi oranlarını belirlenmesine, kalkınma teşviklerinin hesaplanmasına avlak bölgelerin sınırlarının çizilmesine kadar önemli ölçüde tartışmalar ve sorunlar doğmuştur. Bu sorunlar ilerleyen zaman dilimlerinde artan oranlı olarak devam edecektir. Çünkü 1960 lı yıllarda başlayan kırdan ana kentlere göç 2000 li yıllarda yavaş yavaş azalmış hatta 2000 den sonra tersine asimetrik bir göç hareketi başlamıştır. Asimetrik göç hareketiyle kentten gelen özellikle emekliler, kırdaki (köydeki) eski arazisine imkanları ölçüsünde dubleks hatta tripleks villa türü yapılar yapmakta ve bu Türkiye'nin kentsel örgüsünü daha da dağınık hale getirmektedir.

Bu bilgiler ışığında avlak bölgeler zaman içinde gittikçe daralacaktır, hatta daralmak zorundadır. Avlak bölgelere ilişkin trend özel avlanma bölgeleri şeklindedir. Doğrusu da budur.

Kara Avcılığı Kanununda avlak alanlarının sınırları konusunda bir ayrıntıya girilmemiş olup, buna ilişkin belediye, imar kanununu ilgili maddelerine zımnen atıfta bulunulmuştur. Oysa ki bu kanunun tanımlar bölümünde geçen Avlak tanımının sınırları belirlenmiş olarak yeniden yapılması işin gereğidir.

Terminolojik olarak avlak alanların sınırlarının belirlenmesinde ve meskun mahal tanımının yapılmasında Türk Hukuk Sisteminde ilgili mevzuatların avlak alanların sınırlarının belirlenmesi noktasında ayakları yere basacak şekilde bir dizi çalışmalar gerekliliktir. Buna ilişkin olarak;

- a) Bakanlık kapsamında gerçekleştirilen ve iller bazında haritalar oluşturulan “avlak bölge”lerin sınırlarının tespitine analitik ve sistematik açıdan ölçütler getirilmesi, bu ölçütlerin belirlenmesinde devlet – avcı – vatandaş – sivil toplum kuruluşları açısından optimum çözümlerin ortaya konulması. Özellikle Karadeniz bölgesindeki meskun mahal kavramının dağınık yerleşimi dikkate aldığımızda avlak alanların sınırlarının belirlenmesindeki optimum arayışın önemi bir kez daha anlaşılacaktır.
- b) Türkiye genelinde avlak alanların belirlenmesi için Ankara’da veya bölge müdürlüklerinde bir dizi ARAMA ÇALIŞTAYLARI nın yapılması şarttır.

KAYNAKÇA:

Resmi Gazete, Kanun No: 4915, **Kara Avcılığı Kanunu**, 11/07." (2003).

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Web Sitesi;

http://www2.ormansu.gov.tr/osb/Libraries/Dok%C3%BCmanlar/4915_say%C4%B1%C4%B1_Kara_Avc%C4%B1%C4%B1%C4%9F%C4%B1_Kanunu_2.sflb.ashxz (Erişim

Tarihi: 10/01/2017)

TBMM, **Kara Avcılığı Kanun Tasarısı, ve T. B. M. M. Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.**" Esas.

GÜRPINAR, T. (1999). **Av ve Yaban Hayatı Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar.** *Avgünü Dergisi*, (31).

GERAY, U., & Akesen, A. (2001). “Av ve Yaban Hayatı Kaynaklarının Sürdürülebilir Yönetimi”. *Orman Bakanlığı Milli Parklar, Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü, Eğitim Yayınları, 1*, 77-139.

KÜÇÜKOSMANOĞLU, A., & Arslangündoğdu, Z. (2009). **Türkiye’de avcılığın geleceği**. *ACTA TURCICA (Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi)*.

3194 Sayılı İmar Kanunu,
<http://www.csb.gov.tr/db/meslekihizmetler/eduardosya/kanun.pdf> (Erişim Tarihi: 01/01/2017)

FİDAN Ahmet, (2014) “Kentsel Alan Tanımında Yeni Eğilimler ve Küreselleşme Bağlamında Türkiye’de Kurulacak 13 Yeni Büyükşehir Belediyesinin Kent Sınırı Kapsamında Değerlendirilmesi” *Kent Akademisi Dergisi*, Cilt 5, Sayı, 3, 2014, sayfa, 81-83, <http://www.kentakademisi.com/wp-content/uploads/2012/09/Kent-Akademisi-Ahmet-Fidan-Kentsel-Alan-Taniminda-Yeni-Egilimler-ve-Kuresellesme-Baglaminda.pdf>

TÜRK BELEDİYECİLİK DERNEĞİ, (2014) **6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna İlişkin Rehber** Türk Belediyecilik Derneği Yayınları, s, 4, 6360 Sayılı Büyükşehir Torba Kanunu, http://www.tbb.gov.tr/storage/userfiles/rehber_ve_bilgi_notlari/6360_torba_personel_rehber.pdf

¹ FİDAN Ahmet; (2012) “UyduKent, Saçaklanma Kentleşmede Bölgesel Eğilimler ve Köy Kent Açılımı: Tersine Göç Sürecinde Asimetrik Göç kaygısı Üzerine”, *Kent Akademisi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 5, Sayı, 4, sayfa, 149-150.

Kent Akademisi